

Satıbaldı Kadırov

(1942 - 1996)

Satıbaldı Kadırov, 15 Nisan 1942 tarihinde Özgön ilçesi Niçke köyünde dünyaya geldi. 1961 tarihinde Cala-Abad Öğretmenlik okulunu, 1970 tarihinde ise Kırgız Devlet Üniversitesinin Filoloji Fakültesini bitirdi. Cañı-Col, Özgön ilçesinde öğretmen, daha sonra Oş

Televizyon ve Radyosunda redaktör, Oş ili bölümünün başkanı olarak çalıştı.

1979 tarihinde "Tikenek (Diken)", 1982 tarihinde ise "Şlyapa (Şapka)" isimli şiir kitapları yayınlandı.

1996 tarihinde vefat etti.

Şiirler

DÜNÜYÖ - TÜŞ SIMALDAY (canıtma)

Düynönün türkügü okşop,
tekeber kerilesiñ.
Casalma kaada kütüp,
kol sunsa erinesiñ.
Zoboloñ caydaktalsa,
tulgaday iyilesiñ,
calpaktap körüngöngö,
çimirik-çiyilesiñ.
Başındı cerge tüşöp,
cıldızın öçö tüşöt,
çıy-pıylap aylañ tügöp,
zamanañ köçö tüşöt!

Kızmatka kayra konsoñ,
katkırık-külküñ küçöp,
közdörüñ öçüp ketken,
kayradan cana tüşöt,
dünyö - tüş simalday,
mookumuñ kana tüşöt!
Zamatta öçüñ barday,
Teñirdi teñiñe albay,
Köçödön balaña da,
Ötösüñ nazar salbay!
Tüşünböym, tüşündürçü,
Senin bul -
peyliñ kaday???

ÇIÇKAN (tamsil)

Dabiştan ulam,
tee alıstan çıkkan
canı cay tappay Çıçkan
cürögü dük-dük...
örmölöp corgolop,
şıbaktın tübündö tursa korgolop.
Koyondun böcögü,
kıyalay boolgolop,
toktodu tıp,
kele catıp,
tañırkay Çıçkandı bir topko karap.
Anan uurtun calap,
kıyal düynösündö
ne bir sonundardı samap,
çıyıldattı ünün:
- Oo, Çıke,
nege ele bugün,
tootpoy ısıktın künün,
coylop kalgansiñ şıbaktın tübün?
Oşondo Çıkeñ,

DÜNYA - DÜŞ MİSALİ (tefrika)

Dünyanın kazığı misali,
kibirli gerilirsin.
Yapmacık tavır takınıp,
el uzatsa üşenirsin.
İtibarın zayıflarsa,
tüp gibi eğilirsin,
yaltaklanıp öniüne gelene,
iğ gibi deveren olursun.
Başını yere eğip,
yıldızın söniüverir;
ödiün kopup, çaren tükenip,
dünyan başına yıkılır!

Makam hizmetine geri konarsan,
kakhaha-gülüşün çoğalıp,
gözlerin söniüp giden,
yeniden parlayıverir;
dünya - rüya gibi,
ferahlayıp rahatlırsın!
Hemencecik öcün var gibi,
Tanrı'yı hiç saymayıp,
Sokaktan çocuğuna da,
Geçersin dikkat etmeden!
Anlama, anlatsan a,
Senin bu -
huyun nedir?

FARE (kinayeli söz)

Sesten dolayı,
tâ uzaktan çıkan
canı rahatlamayıp Fare
yüreği küt-küt...
sürünüp süzülüp,
kır pelininin dibinde dururken korunup.
Tavşan yavrusu,
dağ yamacıyla zıplayıp,
durakladı hemen,
gelirken,
şaşıyıp Fareye bir süre bakıp.
Sonra ağzını yalayıp,
hayâl dünyasında
ne bir güzel şeyleri arzulayıp,
cıyıklattı sesini:
- Hey, Fareciğim,
neden sen bugün,
istemeyip sıcak günü,
boyluyorsun pelinin dibini?
O zaman Fareciğin,

bir azga demin alıp içine,
süylöp turgan ceri:
- Etiyattabaganında kiçine,
az ceriñen,
iline cazdadıñ ele tişime!
Sebebi degende -
Mışik eken dep bolcop,
saya tüştüm ele iziñe.
Bar emi, Böcök,
toktoboy coluñdu ulagın!
A men,
Cılas kılmayın Mışıktı,
kañça bolso da,
kütö turamın!
Uşintı da Çıkeñ,
Tıkçıyttı kulagın...
Birok, cürögün tüpöyül korkunuç ezip,
Zamatta özün bir beçara sezip,
Negedir anan,
Tübünö kire kaçtı tulañdın...

ÖTÜNÜÇ
(canıtma)

Koşomat dep eseptebe,
saga ıygarsam salamdı.
Cagınat dep büşürköbö,
Erkeletsem balañdı!
Çay kuydumbu kılçaktabay,
Toyun, kenen içip, ce,
Kesirlebe dastorkongo,
Kümöndöbö, şügür de!

Izattasam col boşotup,
But uçunan karmaba.
Törgö öt desem orun berip,
Bir beçara sanaba!!!

*birazcık nefesini içine çekip,
konuştuğu anı:
- İhtiyatsız davransaydın biraz,
az kalsın,
ilinecektin dişime!
Çünkü niye dersen -
Kediymiş diye düşünüp,
dikilip düşmüştüm izine.
Git şimdi Tavşancığım,
Durmadan yoluna devam et!
Ben ise,
Mahvetmeden Kediye,
ne kadar olsa da,
beleyeceğim!
Böyle dedi ve Fareciğin,
dikti kulağımı...
Ancak, yüreğini belirsiz tehlike ezip,
Hemen kendini bir zavallı hissedip,
Nedense sonra,
Dibine kaçıp girdi pelinin...*

RİCA
(tefrika)

*yalakacılık olarak sayma,
sana söylersem selamı.
Yaltaklanır diye yanılma,
okşarsam çocuğunu!
Çay koydum mu çekinmeden,
Doyun, bol bol içip, ye,
Kibirlenme sofrada,
Kuşkulanma, şükür de!*

*Saygı göstersem yol verip,
Ayak ucundan tutma.
Yukarı geç dersem yer verip,
Bir zavallı sayma!!!*